

Cyfarfod:	Bwrdd Pensiwn
Dyddiad:	03/11/2025
Teitl:	Gweinyddiaeth Pensiynau
Awdur:	Meirion Jones, Rheolwr Pensiynau
Pwrpas:	Er gwybodaeth

Diben

Rhoi crynodeb i'r Bwrdd Pensiwn o'r datblygiadau cyfredol yn nhirwedd weinyddu'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL) a'u goblygiadau i Gronfa Bensiwn Gwynedd yn ystod y 6 mis diwethaf.

1. Rhwymedigaeth McCloud

Mae Cronfa Bensiwn Gwynedd wedi gwneud **cynnydd sylweddol** o ran gweithredu rhwymedigaeth McCloud, yn dilyn dyfarniad y Goruchaf Lys sy'n ei gwneud yn ofynnol i gronfeydd CPLIL unioni gwahaniaethu ar sail oedran mewn amddiffyniadau trosiannol.

Hyd yn hyn, mae'r Gronfa wedi **ail gyfrifo mwyafrif buddion aelodau yr effeithir arnynt**, gan sicrhau bod yr hawliau pensiwn wedi'u cywiro yn adlewyrchu dileu elfennau gwahaniaethol. Mae'r gwaith ail gyfrifo hwn wedi cynnwys dadansoddi data cymhleth a modelu buddion, gan ddangos ymrwymiad y Gronfa i degwch a chydymffurfiaeth.

Mae gwaith bellach yn mynd rhagddo i **ddiweddaru'r holl gofnodion aelodau gydag oriau hanesyddol, seibiannau mewn gwasanaeth, a manylion cyflogaeth perthnasol eraill** sy'n effeithio ar gyfrifiadau buddion. Mae hyn yn hanfodol i sicrhau cywirdeb buddion diwygiedig, yn enwedig i aelodau â phatrymau gweithio amrywiol neu hanes gwasanaeth wedi'u torri.

Mae'r Gronfa yn parhau i flaenoriaethu'r prosiect hwn ac mae'n anelu at gwblhau'r diweddariadau sy'n weddill mewn modd amserol, gan sicrhau bod pob aelod yn derbyn y buddion llawn y mae ganddynt hawl iddynt o dan y rhwymedigaeth McCloud.

2. Prisiad Actiwaraid 2025

Cynhaliodd Cronfa Bensiwn Gwynedd ei **Fforwm Cyflogwyr** yn ddiweddar ar **24 Hydref 2025**, lle rhoddodd Actiwari'r Gronfa drosolwg o'r broses brisio. Yn ystod y sesiwn hon, rhannwyd canlyniadau cyflogwyr unigol, gan ganiatáu i gyflogwyr ddeall eu sefyllfa cyllido penodol a'u cyfraddau cyfraniadau.

Cyn y Fforwm Cyflogwyr, cynhaliwyd cyfarfodydd unigol gyda chyflogwyr sefydlog y Gronfa — sef y tri chyngor, Parc Cenedlaethol Eryri, a Heddlu Gogledd Cymru — i drafod eu canlyniadau prasio yn fanwl.

Mae sefyllfa ariannu'r Gronfa gyfan wedi gwella i 166% (i fyny o 120% yn 2022). Diolch i'r sefyllfa ariannol yma gwelodd y cyflogwyr ostyngiad **yn eu cyfraddau cyfraniadau** o'i gymharu â'r cyfraddau y maent yn eu talu ar hyn o bryd. Croesawyd y gostyngiad hwn gan gyflogwyr, llawer ohonynt yn wynebu pwysau ariannol parhaus a heriau cydbwysu eu cyllidebau.

Bydd y cyfraddau cyfraniadau newydd yn cael eu cadarnhau'n ffurfiol erbyn diwedd mis Mawrth 2026, gyda'r cyfraddau diwygiedig yn dod i rym o **1 Ebrill 2026**.

3. Rhaglen Dashfwrdd Pensiynau

Nod Rhaglen Dashfwrdd Pensiynau y llywodraeth yw darparu un platfform ar-lein diogel i aelodau weld eu holl gynilion pensiwn ar draws gwahanol gynlluniau mewn un lle. Mae hyn wedi'i gynllunio i wella tryloywder a helpu aelodau i gynllunio'n well ar gyfer eu hymddeoliad.

O dan y rheoliadau presennol, roedd yn ofynnol i holl gronfeydd Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL) **gysylltu â'r ecosystem Dashfwrdd Pensiwn cenedlaethol erbyn 31 Hydref 2025**. Mae hyn yn cynnwys sefydlu cysylltiadau rhannu data diogel a sicrhau bod data pensiwn y gronfa yn gywir, yn gyflawn ac yn barod ar gyfer cyfnewid digidol.

Mae'n bleser gennym gadarnhau bod **Cronfa Bensiwn Gwynedd wedi cwrdd â'r dyddiad cau hwn** a'i bod bellach yn **profi'r cyswllt data â'r platfform Dashfwrdd**. Mae'r cam profi hwn yn hanfodol i sicrhau trosglwyddiad data llyfn a diogel unwaith y bydd y Dashfwrdd yn gwbl weithredol.

Ar hyn o bryd, mae'r union ddyddiad y bydd y cyhoedd yn gallu cael mynediad i'r Dashfwrdd i weld eu potiau pensiwn cyfunol ar draws gwahanol gynlluniau yn parhau i fod **yn ansicr**. Mae'r llywodraeth a chyrff diwydiant perthnasol yn parhau i weithio tuag at lansiad cyhoeddus fesul cam, ond nid oes amserlen gadarn wedi'i chyhoeddi eto.

Mae Cronfa Bensiwn Gwynedd yn parhau i fod yn ymrwymedig i sicrhau cydymffurfiaeth lawn â gofynion y Dashfwrdd a bydd yn rhoi gwybod i aelodau a rhanddeiliaid wrth i ragor o fanylion am fynediad cyhoeddus ac ymarferoldeb ddod ar gael.

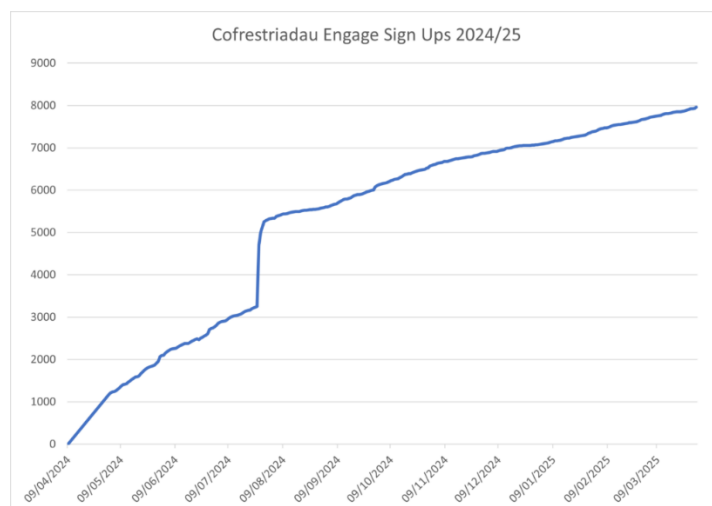
4. Ymgynghoriad Gwelliannau i'r cynllun (mynediad ac amddiffyniadau)

Ar hyn o bryd mae Llywodraeth y DU yn ymgynghori ar gyfres o welliannau arfaethedig i'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL) yng Nghymru a Lloegr, gan ganolbwyntio ar **fyndiad ac amddiffyniadau** i aelodau. Mae'r cynigion yn cynnwys adfer mynediad i'r cynllun i gynghorwyr a meiri etholedig yn Lloegr, alinio **Isafswm Oedran Pensiwn Arferol y cynllun** â newidiadau cenedlaethol (gan godi o 55 i 57 yn 2028), symleiddio cyfranogiad ar gyfer ymddiriedolaethau aml-academi, a chyflwyno **Bargen Deg newydd** i ddiogelu hawliau pensiwn i staff sy'n cael eu trosglwyddo'n orfodol i ddarparwyr preifat. Nod y newidiadau hyn yw moderneiddio'r cynllun, gwella tegwch, a chryfhau amddiffyniadau aelodau hirdymor.

Bydd Cronfa Bensiwn Gwynedd yn ymateb i'r ymgynghoriad hwn ar **sail Cymru Gyfan**, mewn cydweithrediad â chronfeydd CPLIL eraill Cymru. Mae rhagor o wybodaeth ar gael ar [wefan Llywodraeth y DU](#).

5. Fy Mhensiwn Ar-lein

Ers mis Ebrill 2024, mae'r Gronfa wedi trosglwyddo'n llwyddiannus i'r **porth Fy Pensiwn Ar-lein** newydd, gan gynnig gwell mynediad i'r aelodau i'w gwybodaeth pensiwn a'u nodweddion hunanwasanaeth. Mae aelodaeth ar y porth yn parhau i dyfu'n raddol **o fis i fis**, gan adlewyrchu mwy o ymgysylltiad ac ymwybyddiaeth ymhlith aelodau'r cynllun.

Chwaraeodd y Gronfa ran allweddol wrth gefnogi **Heywood** i ddatblygu'r **fersiwn Gymraeg** o'r porth. Disgwylir i'r fersiwn hon gael ei chyflwyno i **holl gronfeydd CPLIL Cymru erbyn diwedd y flwyddyn**, gan sicrhau hygyrchedd dwyieithog ar draws y rhanbarth.

Yn fwy diweddar, gwahoddwyd y Gronfa i gynorthwyo Heywood gyda **chyfieithu Cymraeg a datblygu ffurflenni ar-lein**, a fydd yn rhan o welliannau i'r porth yn y dyfodol. Bydd y datblygiadau hyn yn y pen draw yn galluogi aelodau i **gwblhau prosesau ymddeol ar-lein**, gan symleiddio gweinyddiaeth a gwella profiad yr aelodau.

6. Arolwg Boddhad Aelodau Ebrill 2025 – Medi 2025

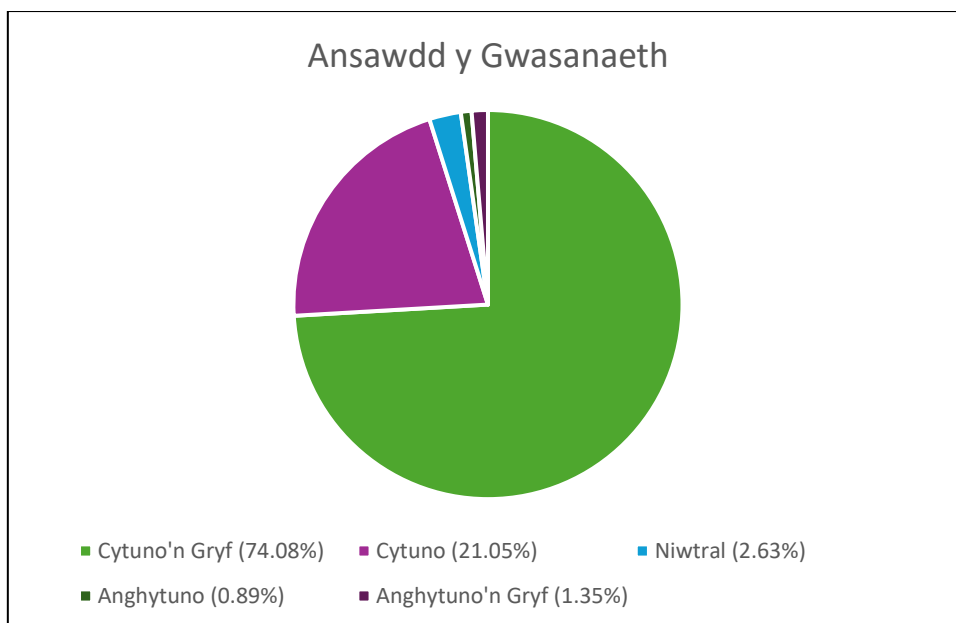
Er mwyn sicrhau ein bod yn parhau i ddarparu'r safon uchaf o wasanaeth i'n haelodau, mae'r Gronfa yn cyhoeddi **Arolwg Boddhad Aelodau** ar ddiwedd prosesau allweddol—megis ymddeoliadau a thaliadau ad-dalu. Mae hyn yn caniatáu i aelodau rannu eu barn ar **ansawdd y gwasanaeth a dderbyniwyd a'u profiad gyda staff y Gronfa**.

Cymerodd cyfanswm o **aelodau 58** ran yn yr arolwg rhwng 01/04/2025 a 30/09/2025.

Ansawdd y Gwasanaeth

Mae'r siart isod yn dangos boddhad aelodau ar draws pedwar maes gwasanaeth allweddol:

- Profiad gwasanaeth cyffredinol
- Eglurder y wybodaeth a ddarperir
- Ansawdd y gwasanaeth a ddarparwyd
- Prydlondeb wrth ymdrin ag ymholiadau

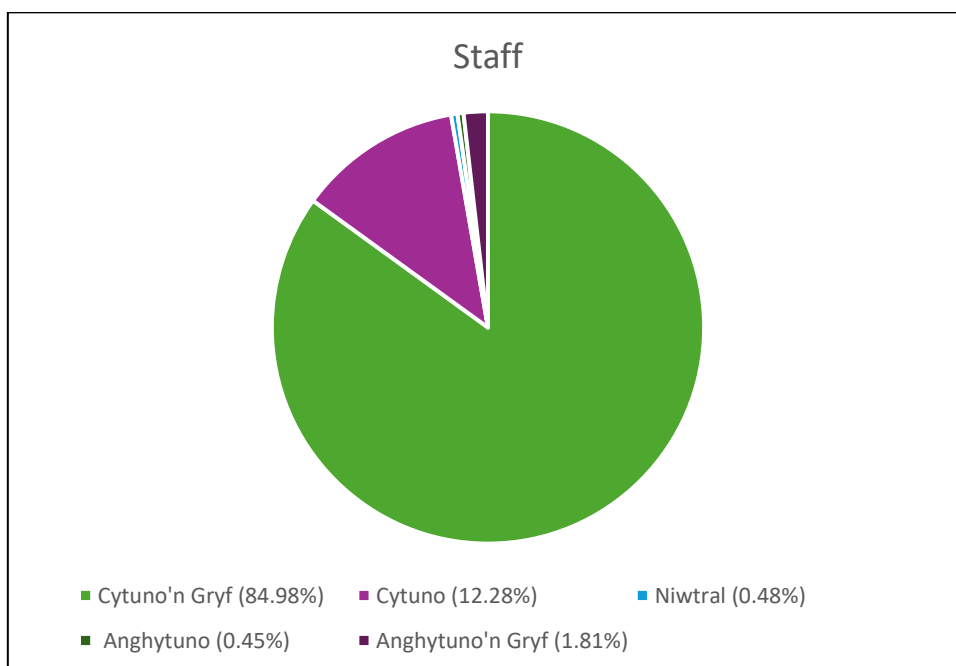

Roedd 95.13% **o'r ymatebwyr** naill ai *n cytuno'n gryf* neu'n *cytuno* bod ansawdd y gwasanaeth o safon uchel.

Perfformiad Staff

Mae'r ail siart yn adlewyrchu adborth aelodau ar berfformiad staff, wedi'i fesur ar draws:

- Cwrteisi a phroffesiynoldeb
- Prydlondeb yr ymateb
- Cymorth a chefnogaeth
- Gwybodaeth ac arbenigedd

Unwaith eto, **cytunodd 97.26% o'r ymatebwyr** yn *gryf* neu'n *cytuno* bod perfformiad staff yn bodloni Safon uchel.

7. Datganiadau Buddion Blynyddol

O dan reoliadau'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL), mae'n ofynnol i awdurdodau gweinyddu gyhoeddi Datganiadau Buddion Blynyddol i aelodau actif a gohiriedig erbyn **31 Awst bob blwyddyn**. Mae'r datganiadau hyn yn rhoi crynodeb clir o'u buddion pensiwn, gan gynnwys hawliau cronedig, buddion ymddeol rhagamcanedig, ac unrhyw wybodaeth berthnasol arall fel effaith newidiadau rheoleiddiol diweddar (e.e. McCloud).

Pwrpas yr datganiad yw helpu aelodau i ddeall eu sefyllfa pensiwn, cynorthwyo gyda chynllunio ymddeol, a bodloni'r safonau tryloywder a llywodraethu a ddisgwyllir gan gronfeydd CPLIL.

Mae'n bleser gennym gadarnhau bod **Cronfa Bensiwn Gwynedd wedi bodloni'r gofynion statudol hyn yn llawn ar gyfer datganiadau 2025**. Cyhoeddwyd datganiadau **diwedd Gorffennaf 2025**, cyn y dyddiad cau, gan sicrhau bod gan aelodau ddigon o amser i adolygu eu buddion.

Cyhoeddwyd mwyafrif y datganiadau **ar-lein trwy'r porth Fy Mhensiwn Arlein**, gan adlewyrchu ymrwymiad parhaus y Gronfa i fynediad digidol a chynaliadwyedd amgylcheddol. Er mwyn cefnogi aelodau i ddeall eu datganiadau, cynhyrchodd y Gronfa hefyd **ganllaw fideo addysgiadol sy'n** esbonio sut i ddehongli'r ffigurau a beth maen nhw'n ei olygu ar gyfer cynllunio ymddeol.

Ar gyfer aelodau a oedd yn ffafrio neu ei angen, argraffwyd **a phostiwyd nifer fach o gopïau papur**, gan sicrhau hygyrchedd i bob aelod waeth beth fo'u dewisiadau digidol.

8. Ansawdd Data

Mae'n ofynnol i'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLIL) gynnal ac adrodd dau gategori allweddol o ddata: data cyffredin a data cynllun-benodol. Mae data cyffredin yn cynnwys manylion personol hanfodol fel enwau llawn aelodau, dyddiadau geni, rhifau Yswiriant Gwladol, a gwybodaeth cyfeiriad cyfredol. Mae'r data hwn yn hanfodol ar gyfer cyfathrebu effeithiol ag aelodau, prosesu buddion cywir, a diogelu rhag twyll neu daliadau anghywir.

Mae data cynllun-benodol, ar y llaw arall, yn ymwneud yn uniongyrchol ag aelodaeth a buddion CPLIL pob aelod. Mae hyn yn cynnwys gwybodaeth fel hanes cyflogaeth, enillion pensiynadwy, cyfraniadau a dalwyd, a manylion sy'n ofynnol i gyfrifo hawliau pensiwn yn gywir. Gyda'i gilydd, mae'r setiau data hyn yn sicrhau bod aelodau'n derbyn y buddion cywir mewn modd amserol a bod yr awdurdod gweinyddu yn cydymffurfio â safonau rheoleiddio.

Mae Cronfa Bensiwn Gwynedd yn perfformio'n dda yn asesiadau ansawdd data TPR, gan adlewyrchu ei hymrwymiad i safonau uchel o reoli data a chadw cofnodion. Fodd bynnag, mae prif her y Gronfa sy'n effeithio ar y sgôr data cyffredin yn deillio o 'gyfeiriadau sydd wedi mynd i ffwrdd' - achosion lle mae aelodau wedi symud ond heb roi gwybod i'r Gronfa am eu cyfeiriad newydd. Mae'r mater hwn yn rhwystro cyfathrebu effeithiol ac yn peri risg o fudd-daliadau neu bensiynau heb eu hawlio i aelodau sydd wedi marw.

I fynd i'r afael â hyn, mae Cronfa Bensiwn Gwynedd wedi partneru â gwasanaeth olrhain proffesiynol i ddod o hyd i fanylion cyswllt wedi'u diweddarau ar gyfer yr aelodau hyn. Mae'r cydweithrediad hwn eisoes wedi bod yn llwyddiannus wrth adfer llawer o gyfeiriadau newydd, gan ganiatáu i'r Gronfa ailgysylltu ag aelodau a sicrhau bod eu taliadau pensiwn yn

cyrraedd y derbynwyr cyfreithlon. Yn ogystal, mae'r broses hon yn helpu i ganfod ac atal taliadau rhag cael eu gwneud i aelodau sydd wedi marw, gan ddiogelu asedau'r gronfa.

Mae'r Gronfa yn parhau i weithio'n agos gyda'r gwasanaeth olrhain ac yn adolygu ei phrosesau rheoli data mewnol yn rheolaidd i wella cywirdeb a chyflawnrwydd data ymhellach. Mae'r ymdrechion hyn nid yn unig yn helpu Cronfa Bensiwn Gwynedd i fodloni gofynion rheoleiddiol ond hefyd i wella ymgysylltiad aelodau a diogelu buddiannau'r aelodau a'r Gronfa.

Mae cynllun gwella data hefyd wedi'i ddatblygu i wella ansawdd ein data ymhellach. Bydd y cynllun hwn yn cael ei drafod fel eitem ar wahân yn y cyfarfod heddiw, gan amlinellu'r camau y bydd y Gronfa yn eu cymryd i barhau i wella cywirdeb a chyflawnrwydd data.

9. Cyfathrebu gyda Aelodau

Dros y chwe mis diwethaf, mae Cronfa Bensiwn Gwynedd wedi ymgysylltu'n weithredol â'i haelodau drwy ystod o fentrau cyfathrebu sydd wedi'u cynllunio i wella dealltwriaeth ac ymwybyddiaeth o fudd-daliadau pensiwn.

Mae swyddogion cronfeydd yn cynnal **cyfarfodydd un-i-un** gydag aelodau yn rheolaidd, naill ai trwy Microsoft Teams neu wyneb yn wyneb, gan ddarparu cymorth personol i helpu aelodau i ddeall eu buddion pensiwn unigol yn well ac ateb unrhyw gwestiynau sydd ganddynt. Mae'r cyfarfodydd hyn wedi profi'n werthfawr wrth wella hyder a boddhad aelodau.

Yn ogystal, cynhyrchodd y Gronfa **gylchlythyr** a ddosbarthwyd ochr yn ochr â Datganiadau Buddion Blynnyddol 2025. Mae'r cylchlythyr hwn yn darparu diweddariadau pwysig ar gyfer aelodau actif a gohiriedig, gan gwmpasu pynciau allweddol fel newidiadau rheoleiddio, gwelliannau buddion, a mentrau sydd i ddod.

Cymerodd y Gronfa ran hefyd yn **Eisteddfod Genedlaethol Wrecsam** eleni, gan rannu stondin gyda Chronfa Bensiwn Clwyd. Roedd y digwyddiad hwn yn gyfle gwych i ymgysylltu'n uniongyrchol ag aelodau, codi ymwybyddiaeth o'r CPLIL, a meithrin cydweithredu drwy rannu arferion gwaith a phrofiadau gyda swyddogion o Gronfa Bensiwn Clwyd.

Yn y cyfamser, mae'r gwaith yn parhau y tu ôl i'r llenni i **ail ddylunio gwefan y Gronfa**. Nod yr ail-lansio arfaethedig yn y flwyddyn newydd yw darparu gwefan wedi'i hadnewyddu, hawdd ei ddefnyddio gyda gwell llywio a chynnwys estynedig am y cynllun a'i fanteision. Bydd hyn yn cefnogi aelodau ymhellach i gael gafael ar wybodaeth glir a chynhwysfawr am eu pensiynau.

10. Monitro Perfformiad

Mae'r Gronfa yn cydnabod pwysigrwydd monitro perfformiad cadarn i sicrhau darpariaeth effeithlon o wasanaethau gweinyddu pensiynau. Ar hyn o bryd, mae nifer o newidiadau mewnol **yn cael eu gweithredu** i dasgau, llifoedd gwaith a gweithdrefnau fel rhan o raglen ehangach o wella a moderneiddio gwasanaethau.

O ganlyniad i'r newidiadau parhaus hyn, **nid yw data perfformiad cynhwysfawr ar gael ar hyn o bryd** i'w adrodd. Fodd bynnag, mae'r Gronfa yn dymuno rhoi sicrwydd nad oes **unrhyw arwydd bod perfformiad y gwasanaeth wedi dirywio** yn ystod y cyfnod

pontio hwn. Mae prosesau craidd yn parhau i gael eu cyflawni yn unol â gofynion statudol a disgwyliadau aelodau.

Unwaith y bydd y gweithdrefnau diwygiedig wedi'u hymgorffori'n llawn, bydd y Gronfa yn ailddechrau adrodd perfformiad manwl, gan gynnwys dangosyddion perfformiad allweddol (KPIs), meincnodi a dadansoddi tueddiadau. Bydd hyn yn cefnogi tryloywder, atebolrwydd a gwelliant parhaus yn y dyfodol.

11. Cydymffurfiaeth Llywodraethu

Ar hyn o bryd mae Cronfa Bensiwn Gwynedd yn cynnal **dadansoddiad cynhwysfawr o fylchau** o'i pholisïau a'i gweithdrefnau llywodraethu i sicrhau parodrwydd llawn ar gyfer y **gofynion Llywodraethu Da** y disgwylir iddynt gael eu cyflwyno gan yr Adran Lefelu i Fyny, Tai a Chymunedau (DLUHC).

Nod yr adolygiad rhagweithiol hwn yw nodi a mynd i'r afael ag unrhyw feysydd lle gall trefniadau presennol fod yn brin o'r safonau disgwylidig. Mae'r Gronfa yn asesu ei rheolaethau mewnol, strwythurau gwneud penderfyniadau, fframweithiau rheoli risg, a mecanweithiau adrodd i sicrhau aliniad ag arfer gorau a disgwyliadau rheoleiddio.

Beth yw'r gofynion llywodraethu da?

Mae'r prosiect Llywodraethu Da, dan arweiniad Bwrdd Cyngori'r Cynlluniau (SAB), yn ceisio cryfhau'r safonau llywodraethu ar draws pob cronfa CPLIL. Mae elfennau allweddol y gofynion arfaethedig yn cynnwys:

- **Rôl Uwch Swyddog CPLIL:** Rhaid i bob cronfa ddynodi unigolyn a enwir gyda chyfrifoldeb cyffredinol am weithrediadau CPLIL.
- **Datganiad Llywodraethu Blynyddol:** Bydd angen i gronfeydd gynhyrchu datganiad manwl sy'n amlinellu trefniadau llywodraethu, cydymffurfiaeth a chynlluniau gwella.
- **Gwell Goruchwyliaeth a Thryloywder:** Gwell adrodd i fyrddau a phwyllgorau pensiwn lleol, gyda llinellau atebolrwydd cliriach.
- **Rheoli Risg Cadarn:** Arddangos prosesau adnabod risg, lliniaru a monitro effeithiol.
- **Hyfforddiant a Chymhwysedd:** Sicrhau bod gan y rhai sy'n gwneud penderfyniadau a swyddogion wybodaeth a sgiliau priodol i gyflawni eu rolau.

Trwy gynnal y dadansoddiad bwlch hwn, mae'r Gronfa yn gosod ei hun i fodloni'r gofynion hyn yn hyderus ac yn dryloyw. Bydd y canlyniadau yn llywio diweddariadau polisi a chynlluniau hyfforddi yn y dyfodol, gan sicrhau bod y Gronfa yn parhau i gynnal y safonau uchaf o lywodraethu a gwasanaeth aelodau.